КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»

Кафедра гуманітарної освіти

Програма підвищення кваліфікації учителів музичного мистецтва ЗЗСО «Компетентнісно зорієнтовані завдання на уроках музичного мистецтва: практичні кейси»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри гуманітарної освіти
(протокол № 6 від 25.05.2026 р.)

Завідувачка кафедри Анна-Марія БОГОСВЯТСЬКА

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 4 від 04.06.2026 р.)

Голова науково-методичної ради Павло ХОБЗЕЙ

Розробники: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (Гурин О. М., канд. пед. наук, доцент кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»; Кузьменко Н. Я., викладач кафедри гуманітарної освіти КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»).

Напрям підвищення кваліфікації: сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі Типової програми: «Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти», затвердженої Міністерством освіти і науки України, наказ від 12.10.2022 № 904.

Термін дії програми: з 01.07.2026 до 01.07.2031 року.

Рецензенти:

Колотило Оксана, старший викладач кафедри педагогіки, корекційної освіти та менеджменту Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К. Д. Ушинського, кандидат педагогічних наук.

Гулей Лілія, учитель-методист, учитель музичного мистецтва, інтегрованого курсу «Мистецтво» Ліцею № 81 імені П. Сагайдачного Львівської міської територіальної громади.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми полягає у змінах орієнтирів мистецької освіти, обумовлених переходом на новий Державний стандарт базової середньої освіти в контексті вимог законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та на виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Сучасні підходи передбачають поступовий розвиток досвіду та самостійності учнів, розширення їхнього світогляду. Відтак, викладання музичного мистецтва як домінантної лінії інтегрованого курсу «Мистецтво» спрямовується на не лише на розкриття творчого потенціалу, а на глибоке розуміння мистецтва через призму національних, історичних та соціокультурних контекстів.

Цільова група: учителі музичного мистецтва мистецької освітньої галузі закладів загальної середньої освіти, які реалізують впровадження нового Державного стандарту базової середньої освіти (цикл базового предметного навчання).

Обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: професійний розвиток учителів закладів загальної середньої освіти щодо реалізації сучасних підходів до організації навчання, виховання та розвитку учнів/учениць на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво» відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів музичного мистецтва, необхідних для організації навчання, виховання та розвитку учнів відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р., та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898.

Завдання підвищення кваліфікації:

- поглибити знання щодо сучасних підходів до викладання музичного мистецтва як домінантної лінії інтегрованого курсу «Мистецтво»;
- розглянути способи міжпредметної інтеграції на уроках музичного мистецтва;

● удосконалити здатність розробляти компетентнісноорієнтовані завдання для уроків музичного мистецтва;

● розвинути вміння створювати ігрові освітні практики;

● розвинути вміння проєктувати уроки в логіці компетентнісного й інтегрованого підходів на засадах універсального дизайну навчання.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

А2. **Предметно-методичної**, через здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентостей; здійснювати інтегроване навчання; добирати й використовувати сучасні та ефективні методики й технології навчання, виховання та розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання в учнів на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення в учнів.

Д.1. **Інноваційної**, через здатність використовувати інновації в професійній діяльності; застосовувати інноваційні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності.

Очікувані результати підвищення кваліфікації

За результатами навчання слухач/слухачка:

● застосовує сучасних підходів, методів і форм організації освітнього процесу до викладання музичного мистецтва як домінантної лінії інтегрованого курсу «Мистецтво»;

● організовує проєктне навчання в логіці компетентнісного й інтегрованого підходів;

● складає компетентнісно-орієнтовані завдання для уроків музичного мистецтва;

● конструює навчальні кейси та проєктні завдання, що моделюють реальні життєві ситуації і сприяють практичній зорієнтованості уроків музичного мистецтва.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Контроль та оцінювання за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, під час індивідуального та фронтального опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях

здійснюється експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних запитань до теми. **Оцінювання вербальне.**

Курс **зараховується** за умови **відвідування не менше 50%** авдиторних занять та **виконання** індивідуальної творчої роботи. **Максимальна оцінка за індивідуальну роботу – 10 балів.** Завдання вважається виконаним, якщо за всіма критеріями учасник набирає 7 балів.

Особливості реалізації програми: дистанційно-очна форма навчання, курс передбачає виконання індивідуальної роботи.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат видається відповідно до кількості прослуханих годин, за умови не менше 50% від загальної кількості.

Вартість: безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, вартість згідно з кошторисом відповідно до порядку надання платних послуг для всіх інших категорій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програма комбінує теоретичні знання з практичною діяльністю для вдосконалення майстерності вчителів мистецтва. Процес навчання є максимально інтерактивним. Він поєднує мотиваційне заняття на старті, командні педагогічні ігри та метод кейс-стаді.

Зміст програми складається з 4-х модулів та 11-ти взаємопов'язаних тем.

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують індивідуальну роботу зі створення компетентнісного завдання з музичного мистецтва чи інтегрованого курсу «Мистецтво» для учнів 7–9 класів. Оцінювання індивідуальної роботи здійснюється за принципом «зараховано / не зараховано».

Учасники, які відвідали не менше 50% занять та успішно виконали індивідуальну роботу, отримують сертифікат відповідно до кількості прослуханих годин.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 36 год, з них: 8 год – лекційні заняття, 16 год – практична робота, 6 год – самостійна робота.

Назва теми	**Кількість годин**				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
Інтеграційно-мотиваційне заняття	-	2	-	-	**2**
Модуль 1. Завдання предмету музичного мистецтва у формуванні ключових компетентностей НУШ.					
Тема 1.1. Національний та міжнародний контексти трансформації шкільної освіти в Україні	2	-	-	-	2
Тема 1.2. Організація педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу.	-	2	-	-	2
Усього годин за модулем	**2**	**2**	**-**	**-**	**4**

Модуль 2. Впровадження інноваційних технологій у викладання музичного мистецтва: дизайн уроку.					
Тема 2.1. Сучасні методи навчання в НУШ	2	-	-	-	2
Тема 2.2. Компетентнісний підхід до організації навчального процесу	-	2	-	-	2
Тема 2.3. Дизайн уроку як вибір оптимальної педагогічної стратегії	-	2	-	-	2
Усього годин за модулем	**2**	**4**	**-**	**-**	**6**
Модуль 3. Особливості застосування формувального та підсумкового оцінювання.					
Тема 3.1. Особливості оцінювання на уроках музичного мистецтва	2	-	-	-	2
Тема 3.2. Планування оцінювання та добір методів про навчальний поступ учнів	-	2	-	-	2
Усього годин за модулем	**2**	**2**	**-**	**-**	**4**
Модуль 4. Практичні аспекти інтеграції на уроках музичного мистецтва.					
Тема 4.1. Кейс-технологія як метод інтерактивного навчання	2	-	-	-	2
Тема 4 2. Реалізація інтегративного підходу через виконання мистецьких проєктів	-	2	-	-	2
Тема 4.3. Організація режисерсько-педагогічної діяльності	-	2	-	-	2

Тема 4.4. Арт-терапевтичні технології як необхідна частина сучасного уроку	-	2	-	-	2
Усього годин за модулем	**2**	**6**	-	-	**8**
Індивідуальна робота	-	-	6	-	**6**
Разом годин за навчальною програмою	**8**	**16**	**6**	**-**	**30**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ІНТЕГРАЦІЙНО-МОТИВАЦІЙНЕ ЗАНЯТТЯ

(практичне, 2 години)

Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

Формування очікувань учасників.

МОДУЛЬ 1. ЗАВДАННЯ ПРЕДМЕТУ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ФОРМУВАННІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НУШ

(лекція, 2 години; практичне, 2 години)

Тема 1.1. Національний та міжнародний контексти трансформації шкільної освіти в Україні.

Концептуальні засади реформи «Нова українська школа».

Спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості.

Реалізація цінностей концепції НУШ в освітній практиці.

Тема 1.2. Організація педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу

Реалізація інноваційної діяльності через особистісні форми педагогічної активності.

Мотиваціно-ціннісна сфера як чинник освоєння освітніх нововведень.

Дослідження особистісної готовності до змін.

МОДУЛЬ 2. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА: ДИЗАЙН УРОКУ

(лекція, 2 години; практичне, 4 години)

Тема 2.1. Сучасні методи навчання в НУШ

Активна роль учнівства у процесі здобуття знань.

Зміна рольової позиції вчителя з передавача знань на наставника та фасилітатора.

Важливість інтеграції з різними предметами у процесі викладання музичного мистецтва.

Тема 2.2. Компетентнісний підхід до організації навчального процесу

Формування критичного мислення та розвиток креативності школярів засобами музичного мистецтва.

Сучасні педагогічні практики у впровадженні активного навчання.

Використання різноманітних форм взаємодії учнів на уроці.

Тема 2.3. Дизайн уроку як вибір оптимальної педагогічної стратегії

Розвиток творчих здібностей учнів у процесі використання активних методів навчання.

Значення персоналізації вибору завдань вчителем відповідно до індивідуальних потреб школярів.

Практичні кейси для оновлення та удосконалення власних педагогічних практик з урахуванням новітніх освітніх вимог.

МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ФОРМУВАЛЬНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ

(***лекція, 2 години; практичне, 2 години***)

Тема 3.1. Особливості оцінювання на уроках музичного мистецтва

Цілі та важливі умови для успішного запровадження нових форм оцінювання у НУШ.

Взаємозалежність між розумінням вчителем предметних критеріїв оцінювання та вибором завдань до уроку.

Динаміка розвитку навчальних досягнень учнів на основі аналізу критеріїв.

Тема 3.2. Планування оцінювання та добір методів про навчальний поступ учнів

Особливості конструювання діагностувальних та підсумкових робіт.

Використання інструментів формувального оцінювання.

Рубрики як інструмент збору інформації про досягнення результатів за видами діяльності на уроці музичного мистецтва.

МОДУЛЬ 4. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ІНТЕГРАЦІЇ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

(***лекція, 2 години; практичне, 6 годин***)

Тема 4.1. Кейс-технологія як метод інтерактивного навчання

Формування комунікативних навичок та розвиток творчих здібностей учнів у процесі здобування знань.

Характер і мета ситуаційних вправ.

Методи, що використовуються у кейс-технології.

Особливості формату кейс-уроків.

Тема 4.2. Реалізація інтегративного підходу через виконання мистецьких проєктів

Види проєктної діяльності на уроках музичного мистецтва.

Технологія «Педагогічного марафону» для створення інтеграційного навчально-виховного середовища.

Тема 4.3. Організація режисерсько-педагогічної діяльності

Художній образ як основа уроку.

Моделювання змістового навантаження у цілісну композицію уроку.

Організація взаємодії учнів відповідно до запланованої ідеї.

Тема 4.4. Арт-терапевтичні технології як необхідна частина сучасного уроку

Арт-терапія як інструмент гармонізації внутрішнього світу людини.

Музикотерапевтичні практики для вибудовування стресостійкості.

СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Контроль та оцінювання за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми. **Оцінювання вербальне.**

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі виконують **індивідуальну роботу** зі створення компетентнісного завдання з музичного мистецтва чи інтегрованого курсу «Мистецтво» для учнів 7–9 класів.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи:

Критерій оцінювання	**Так**	**Частково**	**Ні**
	Кількість балів		
Завдання є оригінальним авторським продуктом, відповідає принципам академічної доброчесності.	* Завдання, яке містить плагіат, вважається таким, набирає 0 балів.		
Завдання укладено відповідно до змісту вказаної модельної програми.	1	0,5	0
Завдання є компетентнісним, тобто передбачає не лише засвоєння знань, а й формування практичних умінь учнівства 7–9 класів.	2	1	0
Завдання складено з урахуванням вікових особливостей та зацікавлень учнів 7–9 класів.	1	0,5	0
Завдання не містить фактичних та змістових помилок, оформлене грамотно.	1	0,5	0
Компетентнісно орієнтоване завдання містить такі **складники:**	3	2	0

мотивацію (стимул), інформацію, сформульоване запитання / проблему, критерії оцінювання відповіді.			
У методичному коментарі до завдання правильно зазначено ті результати навчання, на формування яких воно спрямоване	2	1	0

Максимальна оцінка – **10 балів.** Завдання вважається виконаним, якщо за всіма критеріями учасник набирає 7 балів.

Курс **зараховується** за умови **відвідування не менше 50%** авдиторних занять та **виконання** індивідуальної творчої роботи.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ:

1. Проаналізувати одну тему на вибір з підручника для 7-го чи 8-го класу на предмет формування компетентностей та наскрізних умінь.
2. Огляд актуальних форм роботи з учнями для розвитку наскрізних умінь.
3. Розробити конспект інтерактивного уроку музичного мистецтва за обраною темою.
4. Створити практичний кейс до одного з 15-ти запропонованих активних методів навчання:

- Перевернутий клас – учні вивчають матеріал самостійно або за допомогою відео, а в класі обговорюють і застосовують знання.
- Проєктне навчання – розв'язання реальних проблем через проєкти.
- Гейміфікація – використання елементів гри для підвищення залученості учнів/учениць.
- Змішане навчання – поєднання онлайн та очних уроків.
- Кооперативне навчання – робота в командах.
- Навчання через запитання – учні ставлять запитання та шукають на них відповіді.
- Диференційоване навчання – адаптація уроків до потреб кожного учня/ учениці.
- Ментальні карти – візуалізація ідей для кращого розуміння змісту навчального матеріалу.
- Інтеграція технологій – використання цифрових інструментів у навчанні.
- Компетентнісно орієнтоване навчання – розвиток умінь у власному темпі.
- Сократівський метод – стимулювання критичного мислення через

запитання та обговорення.

- Соціальне навчання (або сервісне навчання) – поєднання соціальної активності з навчальними цілями.
- Культуро орієнтоване навчання – інтеграція культурних аспектів в освітнє середовище.
- STEAM – інтеграція науки, технологій, інженерії, мистецтва та математики.
- Дизайн-мислення – інноваційний підхід до розв'язання проблем.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про повну загальну середню освіту. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text

2. Закон України «Про освіту». Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text

3. Державний стандарт базової середньої освіти. Режим доступу : https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/nova-ukrayinskashkola/derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti

4. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 р. Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text

5. Концептуальні засади мовно-літературної освітньої галузі. Режим доступу:
https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/novyny-posylannia/konceptualni-zasadi-movno-literaturnoyi-osvitnoyi-galuzi-ukrayinska-mova-ukrayinska-ta-zarubizna-literaturai.pdf

Основна література

1. Богосвятська А., Кудрик Л. Комунікативна компетентність педагога коуча. Зарубіжна література в школах України. 2020. № 4. С. 12-17.

2. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конф.
URL: http://conf.zippo.net.ua/?p=79

3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник, 3-тє вид., випр. Київ : Академвидав, 2015. 304 с.

4. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа». Серія «Золота педагогічна скарбничка». 2009. 176 с.

5. Козира В.М. Технологія розвитку критичного мислення у навчальному процесі: навч.-метод. посіб. для вчителів. Тернопіль: ТОКІППО, 2017. 60 с.

6. Комаровська О. А. Художнє пізнання та емоційний інтелект особистості: точки перетину в контексті мистецької освіти. Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи. Зб. наук. праць Уманського державного пед..унту ім. Павла Тичини. 2020. - № 1(3), ч.2. – С. 71-78. http://ppsh.udpu.edu.ua/article/view/204295

7. Комаровська О.А., Миропольська Н.Є. , Ничкало С.А., Руденко І.В. Виховання художніх цінностей учнів в освітньому середовищі закладу загальної середньої освіти: методичний посібник / За ред . О.А.Комаровської. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 179с. (7 д.а.).
URL: http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/729236

8. Комаровська О.А. Мистецька подієвість освітнього середовища в контексті художніх цінностей особистості. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2020. Вип. 24. Кн.1. С.252-270. https://lib.iitta.gov.ua/727320/

Додаткова література

1. Кобинець Я. Підходи Нової української школи, або Шлях до дитячого серця. URL: https://bit.ly/3Fjy05x. Дата перегляду: 30.11.2022.

2. Максименко Д. Якщо підлітку важко навчатись у школі. Практична психологія. Київ: Центр учбової літератури, 2022. с. 142.

3. Руденко І.М. Психологічні техніки емоційної саморегуляції для учасників освітнього процесу в умовах Нової української школи: посібник. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР», 2022. с. 57.

4. Ферерро Б. Час дорослішання. Про виховання підлітків. Київ: Свічадо, 2020. с. 192.